

MUSEUM DE PROEFKOLONIE

20
22

JAARVERSLAG 2022

VOORWOORD

Terugblik

Museum de Proefkolonie was in 2022 bijna elf maanden geopend. Met ruim 37.000 bezoekers werd wederom een groter aantal mensen bereikt dan in voorgaande jaren. Door de inzet van een kleine groep vaste medewerkers en een veel grotere groep enthousiaste vrijwilligers is het jaar succesvol afgesloten.

Halverwege het jaar is directeur Peter Sluiter met pensioen gegaan na het museum succesvol te hebben neergezet. Het museum is zelfs al aan een uitbreiding toe! De plannen voor een nieuwe tentoonstelling over actuele armoede, als logisch vervolg op het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid, zijn gemaakt. De fondsenwerving is in gang gezet. Als die slaagt wordt gestart met de verbouwing van het museum.

De Koloniën van Weldadigheid zijn afgelopen jaar opgenomen in de Canon van de Nederlandse Geschiedenis. In het museum is het bijbehorende Canonschildje in de tentoonstelling geplaatst. Als onderdeel van de Canon wordt een tot nu toe relatief onbekend deel van onze geschiedenis gemeengoed wanneer er in het onderwijs meer aandacht voor komt. Meer aandacht is er sowieso voor de bijzondere geschiedenis van de Koloniën: het televisieprogramma Klokhuis maakte een speciale aflevering die sindsdien beschikbaar is.

Het European Heritage Label werd aan het museum toegekend als onderdeel (bezoekerscentrum) van de Koloniën. Ook dat zorgt voor meer aandacht voor het museum.

20 22

Vooruitblik

Komend jaar zal worden gestart met de uitbreiding van het museum. Er worden nog aanvullende fondsen geworven. Het grootste deel van het benodigde geld is al bijeengebracht en daarmee kan de fysieke uitbreiding alvast worden gerealiseerd.

Friso Visser,
directeur-bestuurder

"We waren ontroerd, diep onder de indruk. En verbaasd, verbaasd omdat ik onwetend was van dit stuk geschiedenis. Zo jammer, dat ik dit mijn moeder [...] niet meer kon laten zien. En jammer dat ik opa [...] niet heb kunnen vragen."

"Prachtig opgezet en leuk en leerzaam. Geef mensen uitzicht om, door zelf te werken, je bestaan te verbeteren. Dat lijkt mij de oplossing!"

EXPOSITIES

Voorloper van de verzorgingsstaat

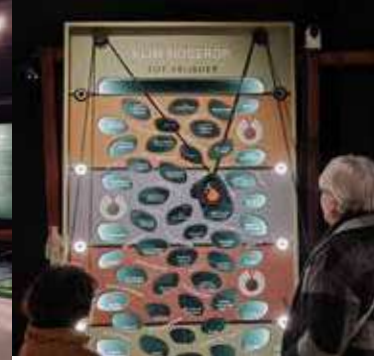
Sinds mei 2019 biedt Museum De Proefkolonie met de vaste expositie *Voorloper van de verzorgingsstaat* bezoekers een inkijkje in het leven van gewone mensen in de negentiende eeuw. Het verhaal is dat de ideeën van Johannes van den Bosch als inspiratie hebben gediend voor het huidige sociale model. Dit wordt gepresenteerd in multimediale vorm.

De meest gangbare reacties in het gastenboek gaan over hoe goed het museum is opgezet, hoe zeer de kinderen hebben genoten en hoe leerzaam het was: het is immers voor velen onbekende materie.

Enkele meer opvallende reacties op deze vaste expositie uit het gastenboek staan hierboven in het voorwoord. Daarin komt het kenniselement weer naar voren; dat het zo'n onbekend stukje geschiedenis is. Maar ook diepe ontroering: een emotie die voortkomt uit verbazing en een gevoel van verlies. Dat is precies wat musea in onze ogen zouden moeten oproepen: verwondering, een urgentie om te delen zolang er nog mensen zijn die zich herinneren, om te bewaren voor het nageslacht. 'Ik zou nog zo graag met ... willen praten over...'

Daarin zit ook de derde poot van de museale driepoot verstoppt: interactie. Want in een goed museum nemen bezoekers niet alleen kennis tot zich vanuit een emotie, maar gaan ze er ook met elkaar over in gesprek. Ze delen wat hen heeft verbaasd of aangegrepen, of welke nieuwe kennis ze hebben opgedaan. Veelal wordt de film in onze tweede zaal onderling nabesproken. Ook de thema's onderwijs en de oral history-film in de derde ruimte zijn plaatsen waar bezoekers net even wat vaker met elkaar iets delen.

20 22

Het tweede citaat uit het gastenboek is in dat kader zeker interessant. Over mensen nu uitzicht te geven op een betere toekomst, door te werken. Het roept de vraag op of we dat niet al lang doen in Nederland. *Werken voor je geld*, jarenlang een liberaal mantra, ligt onder vuur. We lijken op een maatschappelijk keerpunt te zitten; een besef dat dit mantra voor aanzienlijke groepen in de maatschappij een verre droom is. Hoe maakbaar is de mens? Is er enkel een banenkans en wat goede wil voor nodig om mensen uit armoede te 'verheffen'? Of is de samenleving complexer, zijn mensen hulpbehoevender?

Kortgeleden heeft het Sociaal Cultureel Planbureau het rapport *Eigentijdse ongelijkheid* gepubliceerd, waarin wordt gesproken van een diep verankerde ongelijkheid in de Nederlandse samenleving.

Van zeven maatschappelijke 'kapitaalgroepen' die onderling sterk verschillen in beschikbare hulpbronnen, maar ook in visies op het leven en de maatschappij en politieke voorkeuren. De ongelijkheid gaat volgens dit rapport verder dan inkomen, vermogen en opleiding. Ook het persoonlijke sociale netwerk, gezondheid, (post)moderne vaardigheden en het uiterlijk spelen een belangrijke rol voor iemands sociale positie.

Wat we vorig jaar schreven, wordt dit jaar weer bevestigd: onze expositie mag bezoekers niet wegsturen met het gevoel dat 'alles beter is, dan vroeger.' Daarom zijn we doorggegaan met de plannen voor een uitbreiding op de huidige expositie, waarover we hieronder meer vertellen.

Arm in Nederland

Met dank aan ruimhartige bijdragen van De Vriendenloterij (400.000 euro) en LEADER Zuidwest Drenthe (100.000 euro) mogen wij met trots melden dat de uitbreiding van het museum, uitbouw van de vaste expositie en uitbreiding van het Grand Café - daarover later meer - financieel doorgang kunnen vinden.

Inmiddels heeft de Raad van Toezicht fiat gegeven en is het overleg met de huisbaas, de architect, aannemer en installatiebedrijven gestart. We zijn tot voorlopige bouwtekeningen gekomen en een schetsontwerp van de te realiseren expositie. Aanbestedingen bij vormgevers zijn in aanvraag en in de komende maanden gaan we op zoek naar sociaal-maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen (mensen met armoedeproblematiek) die ons willen helpen bij het uitdenken van de inhoudelijke lijn. Tevens is er een indrukwekkende hoeveelheid literatuur over het onderwerp verzameld.

Het doel van de expositie is laten zien wat er is gebeurd tussen de Koloniën van Weldadigheid en de armoedeproblematiek in het heden. Bovendien – en daar ligt de crux – willen we armoede in Nederland aankaarten. Hoe kan het dat dit na al die jaren nog bestaat? En wat betekent het om arm te zijn in Nederland? We willen het invoelbaar maken en zoeken daarom nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen en experts.

Een nevendoeel is het vergroten van de museumcapaciteit, want we lopen in het toeristenseizoen regelmatig aan tegen de te beperkte ruimte van het huidige gebouw. Met de uitbreiding kunnen we meer groepen én losse bezoekers ontvangen. Daarnaast kan de nieuwe expositie uitdagen tot een herhaalbezoek en biedt het goede kansen voor betekenisvol educatieaanbod voor nog weinig aangesproken doelgroepen.

20 22

De Keerzijde

Op 24 september 2023 ontvingen we een groot aantal leden van het Koninklijk Genootschap voor Munt- en Penningkunde voor de presentatie van het boek *Het huisgeld en de penningen van de Maatschappij van Weldadigheid en de Rijksgestichten 1821 – 1871*, door Wiebe Nijlusing. Deze verzorgde een lezing, samen met zijn coauteur Wil Schackmann, over de bijzondere vondsten uit dit boek, dat als een geschiedenis en catalogus over de vele bijzondere koloniemunten geldt. Ter gelegenheid van deze feestelijke dag opende het museum de tijdelijke expositie *De Keerzijde: Macht, fraude en de huismunten van de Koloniën van Weldadigheid*.

De expositie was te zien tot medio april 2023 en vertelde het verhaal van toenemende controle en sturing van bovenaf door de koloniedirectie en de Permanente Commissie. Het waren korte schetsen die fraude door kolonisten, curatele, uitbetaling in natura, illegaal sparen en talloze pogingen tot de invoer van een perfect systeem aan het licht brachten. Wij danken het Drents Museum Assen, de Historische Vereniging De Ommerschans en het Historisch Museum Ommen voor de bruiklenen die zij hiervoor ter beschikking hebben gesteld. Het boek *Het Huisgeld* is te koop in de museumshop.

PUBLIEK EN EDUCATIE

Scholenbezoeken

Ons museum is aangesloten bij Culturele Mobiliteit Drenthe en is opgenomen in de Cultuurmenu's van Scala en Steenwijkerland. Die laatste heeft dit jaar overgeslagen om dubbeling in de programmering te voorkomen. Voor volgend jaar hebben ze zich wel weer aangemeld. Het is een algemene trend dat scholen na twee coronajaren moeite hebben musea te vinden. Daar hebben we desondanks weinig last van gehad. Maar liefst 1172 leerlingen uit het primair en 224 uit het voortgezet onderwijs hebben ons museum bezocht. We kregen voor de programma's het cijfer 8 als waardering. De programma's voor groep 5/6 en het voortgezet onderwijs hebben aanzienlijk meer aftrek gevonden dan vorige jaren.

In maart mochten we in het kader van de Week van het Geld samen met de Gemeentelijke Kredietbank Assen een programma voor enkele honderden kinderen verzorgen. In oktober was er voor kinderen in de basisschoolleeftijd gratis toegang op zondagen, in het kader van de Oktober Kindermaand. Wederom werd een grote groep studenten van Stenden Social Work ontvangen, ook de afdeling Geschiedenis en een kleine delegatie van Toerisme wisten ons te vinden. We worden kortom, geheel in lijn met onze doelstellingen, steeds breder in ons educatieaanbod.

Canon van Nederland

Vanuit de UNESCO werelderfgoedstatus is het museum betrokken bij breder onderwijsoverleg binnen de Koloniën van Weldadigheid. Daaruit is ook de wens naar voren gekomen ons aan te sluiten bij de Canon van Nederland. De Canon bestaat uit vijftig vensters die samen het verhaal van Nederland vertellen. De Koloniën van Weldadigheid zijn toegevoegd aan het venster Willem I, met als sleutelstuk het iconische landschap. Op 26 januari heeft basisschool OBS de Kievitshoek samen met Nelleke Vedelaar het schild in ontvangst genomen dat onze toetreding tot de Canon van Nederland bekendmaakt. In het bijzijn van vertegenwoordigers van provincie, gemeente en de Canonorganisatie mochten leerlingen het schild onthullen.

20
22

European Heritage Label

De Koloniën van Weldadigheid voeren het European Heritage Label. Het doel daarvan is jongeren bewust te maken van gemeenschappelijke Europese verworvenheden en vanuit dialoog verbinding en tolerantie te bevorderen. Op 14 juni mochten we de EHL-award in Brussel in ontvangst nemen. Naast afstemming met de nationaal coördinator en het Gevangenis museum hebben we het afgelopen jaar meegewerkt aan opnames voor de podcast *Europa om je heen* vanuit het ministerie van OC&W door DutchCulture. De podcast vertelt de verhalen van hoe de vier Nederlandse European Heritage locaties betekenisvol zijn voor Europa. Onze podcast is opgenomen in Frederiksoord en Veenhuizen en wordt afgesloten met een spoken word door Drents artieste Danytha. De podcast is onder andere te beluisteren op <https://dutchculture.nl/en/europees-erfgoedlabel-podcast>

Klokhuis Werelderfgoeddag

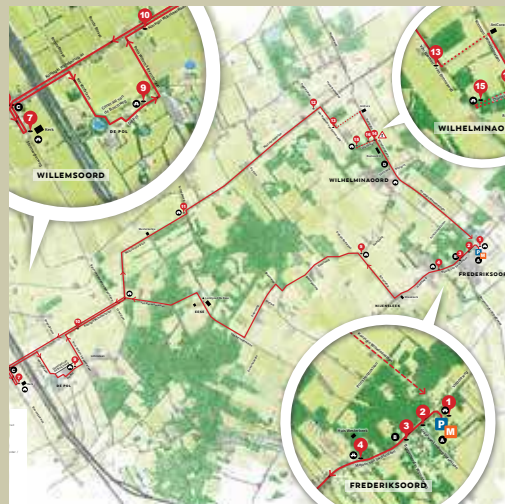
Op 8 oktober was de Klokhuis Werelderfgoeddag in de Van Nellefabriek in Rotterdam. Een delegatie vanuit de Koloniën van Weldadigheid was hier vertegenwoordigd. Eerder al waren de opnames van het Klokhuis voor een speciale aflevering over de Koloniën van Weldadigheid. Deze is uitgezonden op 19 oktober 2022 en terug te zien op: <https://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/5020/werelderfgoed-kolonien-van-weldadigheid>.

Luistertocht

Met steun van de provincies Drenthe en Overijssel, de gemeentes Westerveld en Steenwijkerland, het Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe en de Maatschappij van Weldadigheid hebben we afgelopen jaar de *Luistertocht door de Vrije Koloniën* mogen realiseren. De tocht is geproduceerd door theatermaakster Inge Wannet en scriptschrijver Rinkse Bouwman, met behulp van historische input door Wil Schackmann en Jan Mensink en de ervaringen uit het Gevangenis­museum. We zijn erg blij dat Philip Freriks bereid was de voice-over in te spreken. Met zijn goede vertelstem en landelijke bekendheid, zorgt dit voor een aantrekkelijk cultureel product.

De *Luistertocht* verbindt de drie Vrije Koloniën Frederiksoord, Wilhelminaoord en Willemsoord met elkaar in fysieke ruimte én verhaal en legt bovendien de vaak complexe historische verhouding met Veenhuizen en Ommerschans uit. Dit hebben we gedaan door de levens van enkele gewone kolonisten die tegen het paternalistische karakter van de Koloniën aan liepen, centraal te stellen. Op 20 mei mochten we de Luistertocht feestelijk lanceren. Gedeputeerde Nelleke Vedelaar overhandigde het eerste setje aan Philip Freriks.

De *Luistertocht* krijgt goede reacties van publiek en is het afgelopen jaar door 534 mensen geboekt. Qua bereik betekent dit bijna het dubbele, omdat veel bezoekers met twee headsets naar één kastje luisteren. Dit is een heel mooi resultaat.

20 22

Internationalisering

Vorig jaar mochten we dankzij ruimhartige steun van de provincie Drenthe vrijwel ons gehele museum klaarstomen voor internationaal bezoek. We hebben dit gedaan door tentoonstellingsteksten en audiovisueel materiaal te laten vertalen in Engels en Duits en dit vervolgens te laten inspreken voor de audiotour. Daarnaast is ons digitale en fysieke communicatiemateriaal vertaald in deze talen.

Toegankelijkheid

Museum De Proefkolonie probeert een toegankelijk museum te zijn voor alle mensen. Komend jaar zal Bureau Ongehinderd ons museum voor de tweede keer toetsen op fysieke toegankelijkheid. We hopen dan genoeg stappen te hebben ondernomen om in aanmerking te komen voor het keurmerk *Zilver*. Na enkele inspirerende ontmoetingen met mensen met een visuele beperking en een bezoek aan het op dat thema ervaren museum Speelklok in Utrecht hebben we naar hun voorbeeld een zintuigenkist voor blinden en slechtzienden gemaakt. Deze is te gebruiken door groepen en individuen om het museum nog beter mee te maken. Daarnaast is regelmatig aandacht geweest voor sociale toegankelijkheid. Want toegankelijkheid begint vooral met mensen zich welkom laten voelen.

Marketing

Dit jaar was het eerste vrijwel volledige jaar dat Museum De Proefkolonie een jaar lang onafgebroken geopend kon zijn. Alleen de maand januari hadden we hinder van coronamaatregelen en moesten de deuren gesloten blijven. Dat betekende een eerste 'normaal' jaar, waarbij de marketinginstrumenten ook volledig ingezet konden worden. De verwachting was dat het binnenlands toerisme en specifiek Drenthe nog wel zou profiteren van de herontdekking van ons eigen land als vakantiebestemming. In de corona-jaren hadden we immers geprofiteerd van een enorme groei aan toeristen in onze provincie. Vandaar dat er zuinig om is gegaan met inzet van promotie voor de zomervakantieperiode, gezien de verwachte organische toestroom van bezoekers zoals in 2020 en 2021. Helaas heeft ieder zich daarin vergist, want de Nederlander ging massaal naar het buitenland in de schoolvakantie/bouwwak. In het voor- en naseizoen was het bezoek wél groeiende. De seniore inzichtzoeker bleef dit jaar blijkbaar nog wel in eigen land.

Partnermuseum het Nationaal Gevangenis­museum

Museum De Proefkolonie werkt nauw samen met het Nationaal Gevangenis­museum. Zo trekken de beide Raden van Toezicht samen op en is er overlap in het personeel. Ook op marketinggebied werken we steeds meer samen met het Nationaal Gevangenis­museum. Zo wordt er geprofiteerd van elkaars bezoekers en stimuleren we herhaalbezoek in het gebied. Allereerst in de vorm van een combi­ticket. Ook wordt gekeken of bepaalde arrange­menten in beide musea ingezet kunnen worden, zoals bijvoorbeeld het Winterarrangement of de lezing van Suzanna Jansen. In het nieuw jaar 2023 zal gewerkt worden aan wandel- en fietsarrange­menten tussen de musea.

20 22

Marketing van de Koloniën van Weldadigheid

Sinds de UNESCO Werelderfgoedstatus (2021) is er door Marketing Drenthe, in opdracht van de provincie Drenthe, een marketingplan voor de Koloniën van Weldadigheid als geheel opgesteld. Vanuit de provincie is een grote som geld beschikbaar gesteld voor (inter)nationale promotie. In 2022 is hiermee een start gemaakt door de nieuwe toeristische website www.kolonienvanweldadigheid.nl te ontwikkelen. Voor 2023 is nieuw budget beschikbaar voor gezamenlijke aanbodontwikkeling en nationale promotie via landelijke media.

Vanuit Stichting Weldadig Oord wordt de regionale marketing gecoördineerd, vanuit budgetten door omliggende gemeentes. Het museum wordt in alle marketing ingezet als bezoekerscentrum van het gebied en startlocatie voor de beleving.

Reguliere marketingmiddelen:

- Google Zoek & Display advertenties
- Social Media (Facebook, Instagram & LinkedIN)
- Advertenties in Noord-Nederlandse toeristische magazines
- Museumfolder: ca. 300 toeristische bedrijven in Noord-Nederland
- Periodieke nieuwsbrief

Campagnes in het kader van Koloniën van Weldadigheid en het museum:

- Dagblad van het Noorden en Leeuwarder Courant – KvW Special, compleet katern, Mei 2022
- Radiocommercials op Radio 1 en Radio 4, November & December 2022

Websitebezoek:

- 61.618 (+28,65% t.o.v. 2021)
Hiervan:
45% betaalde online marketing,
45% onbetaald organisch/direct,
10% doorverwijzing via nieuwsbrief
en websites derden

OVERIG

Vrijwilligers

Het museum kan rekenen op de voortdurende enthousiaste inzet van bijna 50 vrijwilligers. Helaas hebben het afgelopen jaar enkele vrijwilligers tijdelijk of permanent moeten afhaken. Tegelijkertijd zagen we ook nieuwe vrijwilligers zich aandienen. Onze vrijwilligers werken aan de balie in de shop, op de tram, als educatiebegeleider of gids, of doen hand- en spandiensten. Dit jaar hebben we vijf nieuwe gidsen getraind.

We kunnen niet zonder onze vrijwilligers. Daarom zetten we voortdurend in op het betrokken en tevreden houden van deze mensen. Regelmatig vinden trainingen en bijeenkomsten plaats. Ook de inmiddels traditionele kersttentatie was weer een succes.

Tram

Onze tramritten langs de vele monumenten en het bijzondere landschap zijn erg populair bij de bezoeker. Elke zondagmiddag worden er tramritten met gids georganiseerd. En in alle schoolvakanties op dinsdag en donderdag organiseren we extra tramritten. In totaal zijn er 3.353 losse tramtickets verkocht. Daarnaast is de tram ook door groepen te boeken: dit is gedaan door 70 groepen met 1 wagon en 51 groepen met 2 wagons. Dit is een toename van 1.347 losse kaartjes en 46 groepsboekingen ten opzichte van vorig jaar.

20 22

Horeca

Na een geslaagd dagje museum kunnen bezoekers napraten in het sfeervolle Grand Café, onder genot van een speciale koffie of een lekkere lunch. Na de overweldigende zomermaanden en het stille laagseizoen van 2021 was het afgelopen jaar qua bezoekers en horeca meer in proportie. De zomer was qua bezoekers prima en de groepspiek lag in september en oktober. Er zijn maar liefst 19.803 kopjes koffie verkocht, tegenover 15.346 in het jaar daarvoor. Ook vermeldenswaardig is de grote hoeveelheid winterse snert: 350 koppen en 33 liter 'to go'.

Codes

Museum De Proefkolonie onderschrijft de Fair Practice Code, Code Diversiteit & Inclusie en de Governance Code Cultuur.

Subsidiegevers en vrienden

Het museum deelt vrienden met de Maatschappij van Weldadigheid, ook in financiële zin. Lidmaatschap biedt voordelen, zoals gratis museumbezoek en winkelkorting. Een volledig overzicht van voordelen staat op de website onder 'donateurs'. In 2022 waren er 214 vrienden.

BALANS

De Proefkolonie

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	27.017	32.043
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	29.437	8.822
Vorderingen	62.210	84.075
Liquide middelen	456.787	296.364
	€ 575.451	€ 421.304
PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Stichtingsvermogen	306.060	197.796
Bestemmingsreserve	200.000	125.000
Langlopende schulden	-	3.500
Kortlopende schulden	69.391	95.008
	€ 575.451	€ 421.304

Toelichting

Voor het boekjaar 2021 geldt dat dit een "coronajaar" betreft waarin onder andere NOW en TVL bijdragen zijn ontvangen. Daarmee zijn de exploitatieresultaten 2021 niet representatief voor een normale bedrijfsvoering.

BATEN EN LASTEN

De Proefkolonie

	2022	2021
Netto omzet	613.855	417.281
Subsidiebaten overheden	147.970	240.681
Subsidiebaten van anderen zonder winststreven	67.000	56.000
Overige bedrijfsopbrengsten	8.380	83.583
Totaal omzet	€ 837.205	€ 797.545
Kostprijs van de omzet	106.112	95.868
Bruto-omzetresultaat	€ 731.093	€ 701.677
Personeelskosten	317.504	218.356
Afschrijvingen	8.071	5.386
Overige bedrijfskosten	222.073	260.106
Som der lasten	€ 547.648	€ 483.848
Bedrijfsresultaat	183.445	217.829
Financiële baten en lasten	(181)	(133)
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	183.264	217.696
Mutaties bestemmingsresereve	(75.000)	(75.000)
Resultaat	€ 108.264	€ 142.696

20
22

OVERZICHT

Activiteiten en workshops

- Huishoudelijke klusjes met de 'Koloniemoeders'
- Weef- en spindemonstraties
- Rondritten tram
- Bustours met gids

Onderwijsprogramma's

- Waar is Lena?
- KolonieChallenge
- Cryptex Complot

Groepsarrangementen

Worden ontwikkeld om in specifieke periodes extra aandacht en bezoek te genereren. Gepromoot via eigen kanalen, Drenthe.nl en persberichten.

- Zomeravonden: museum open tot 20.00 uur, hapjes en drankjes in Grand Café.
- Winterarrangement: entree museum, snert en winterwandeling.
- Lezingen, dit jaar op 13 nov. door Suzanna Jansen over *De Omwenteling* voor ca. 80 bezoekers.

Bezoekersaantallen

Kinderen (0 tot 12 jaar)

2.340

Jongeren (12 tot 18 jaar)

1.314

Volwassenen (vanaf 18 jaar)

32.049

Bezoekersaantal totaal

35.703

Personeel

Aantal medewerkers in loondienst

8

Aantal fte

3,8

Aantal vrijwilligers

56

20
22

RAAD VAN TOEZICHT

De heer K. (Karel) Loohuis, voorzitter

Mevrouw M. (Maria) Jongsma

De heer R.A. (Rudolf) van den Bosch

De heer J.W.H. (Jan Willem) Reilink

Mevrouw L. (Lotte) Diephuis

Museum De Proefkolonie

Huis van Weldadigheid

Majoor Van Swietenlaan 1A

8382 CE Frederiksoord

(0521) 725 980

info@proefkolonie.nl

www.proefkolonie

MUSEUM **DE PROEFKOLONIE**

www.proefkolonie.nl

